

Welk e-reading medium moet ik gebruiken voor welke boodschap?

Joost Kircz

Lector elektronisch uitgeven

Met

Annemieke van der Mark

Charlotte Poland

Docenten



Hogeschool van Amsterdam



Een Stichting Innovatie Allinatie / RAAK project

Keten aanpak

Apparaten/ software/ uitgevers/ distributeurs/
bibliotheken/ kennisinstellingen/ gebruikers

WWW.E-boekenstad.nl

Is the medium the message?

Marshall McLuhan (1911-1980)

Publiceerde in 1964:
*Understanding Media: The
Extensions of Man*



Extensions of man

De kleren maken de man

The iPad makes my day

Wat wil je laten zien, wat wil je doen?



Hebbeding



Of Werkpaard?



Wij willen een mededeling overdragen

- Identiteit (modern, sexy, wizard, nerd, accountant)
- Kennis (wie, wat, waar, waarom, hoe, hoezo?)
- Informatie (gegevens, getallen)
- Onderwijs (overdracht in context)
- Plezier (deelname)

Wij willen een mededeling verstaan

Welke sensore informatie of combinatie daarvan komt het beste over op welk?

Tekst

Beeld

Film

Geluid

Animatie

Spel

Presentatievorm wordt bepaald door context

Welk apparaat in welke context

Voorbeeld

Doet Alles!



En toch is een grote markt voor

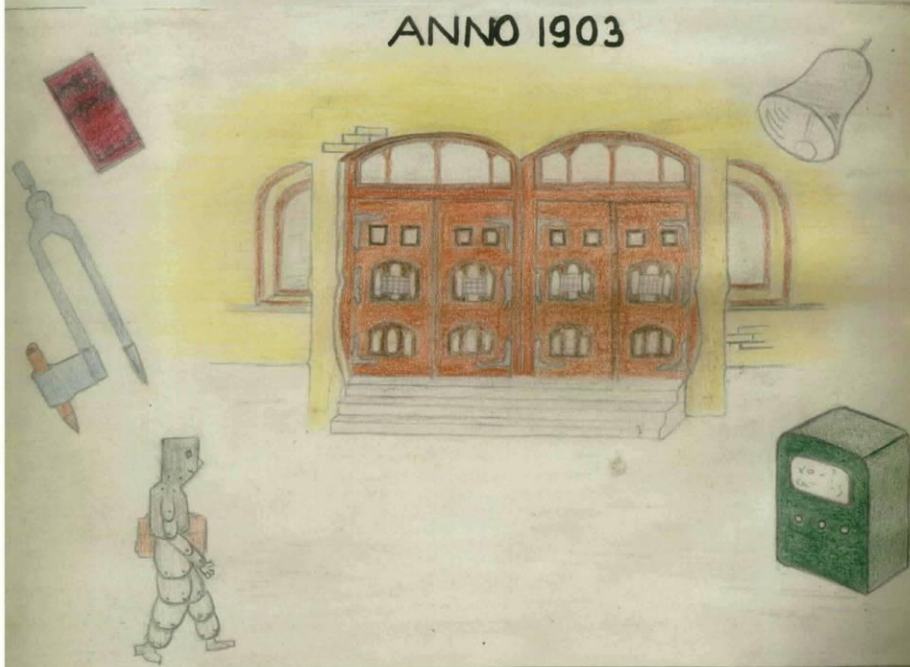


Hoe zien we techniekgebruik In de toekomst (over 50 jaar)

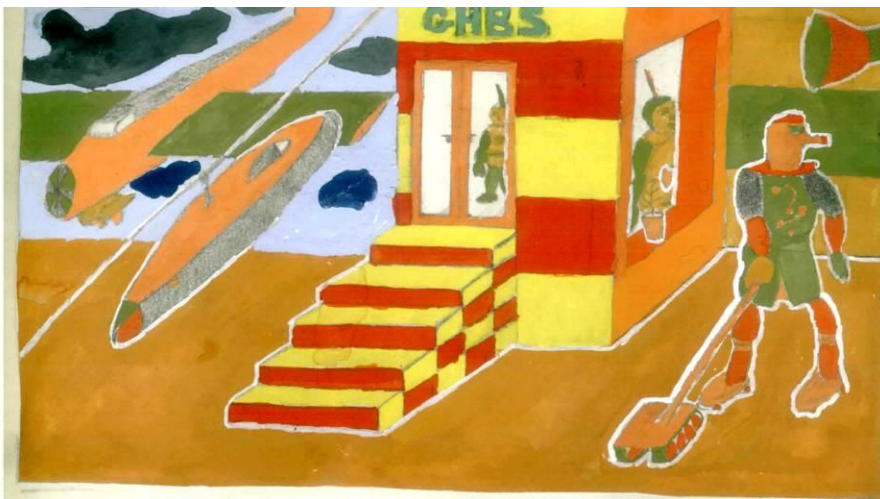


DE SCHOOL IS EEN STUK VERANDERD, WANT
DE LEERLINGEN KRUGEN LES VIA: RADIO'S EN
TELEVISIE-SCHERMEN. DE GELEERDE LESSEN
WORDEN VIA EEN LUIDSPREKER OP EEN BAND-
RECORDER (EEN BANDAPPARAAT) GEPLAATST
EN WORDT LATER DOOR EEN ROBOT DIE
VOOR ENGELS, FRANS OF DUIJS OF HOE

ANNO 1903



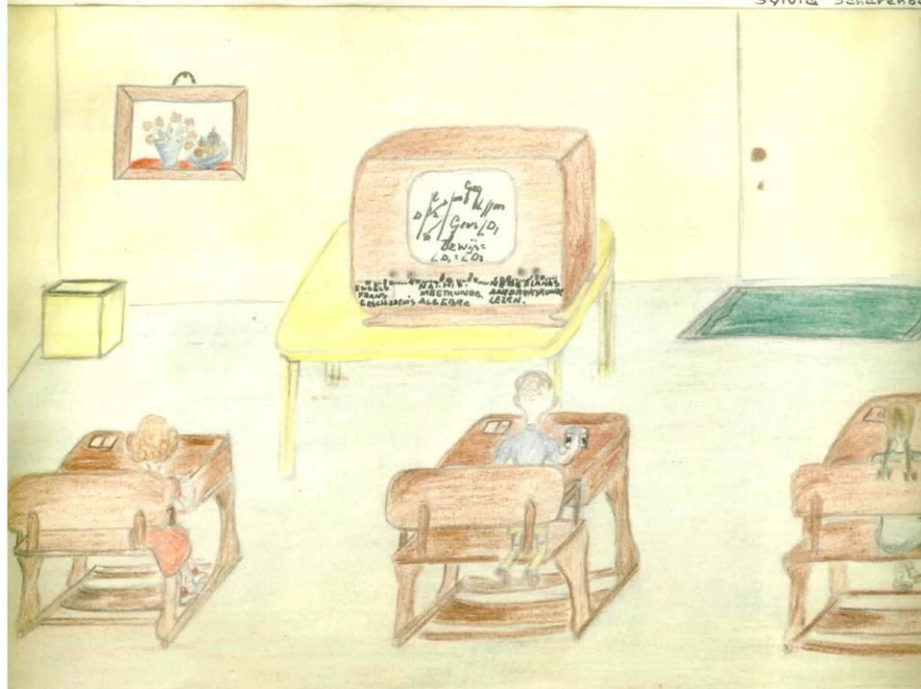
HU INGESTELD IS GECORRIGEERD. HET
SCHRIFTELUKE WERK WORDT OP EEN TE-
LEXAPPARAAT GETYPT EN ZO NAAR DE
ROBOT GEBRACHT. DEZE ROBOT BERE-
KENT DE FOUTEN EN DE LERAAR VAN DAT
VAK HEEFT ALLEEN MAAR EEN CIJFER IN



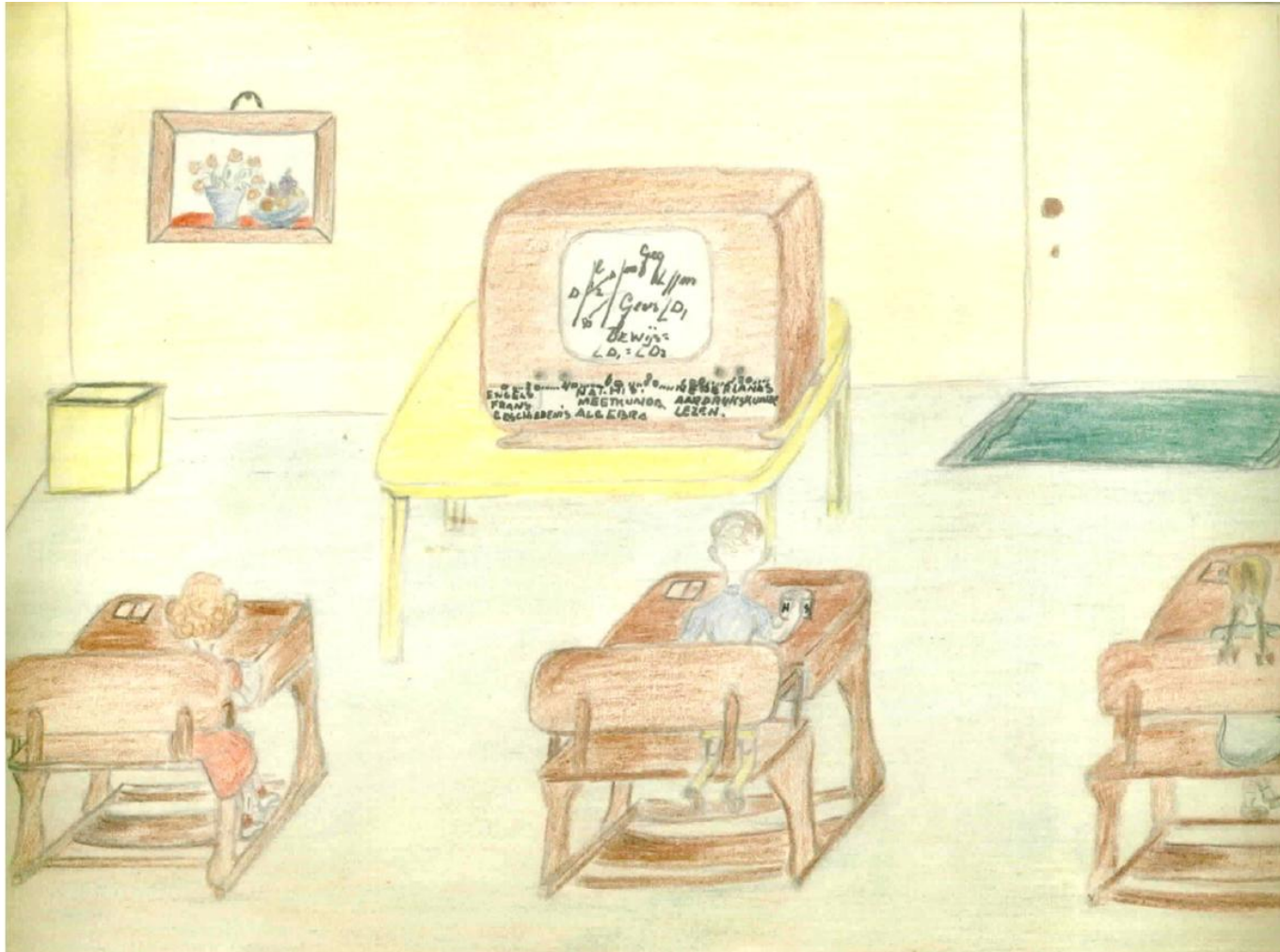
Wim Diket

ZIJN CUFER BOEKJE TE SCHRUVEN. DE LE-
RAAR ZIT MEESTAL THUIS EN LEIDT DAN ZO
DE KLAS WELKE HIJ LES GEEFT. SOMS KOM-
MEN DE LERAREN OP SCHOOL MET ÉÉN

Sylvia Scharenbe



Samen of elk hetzelfde

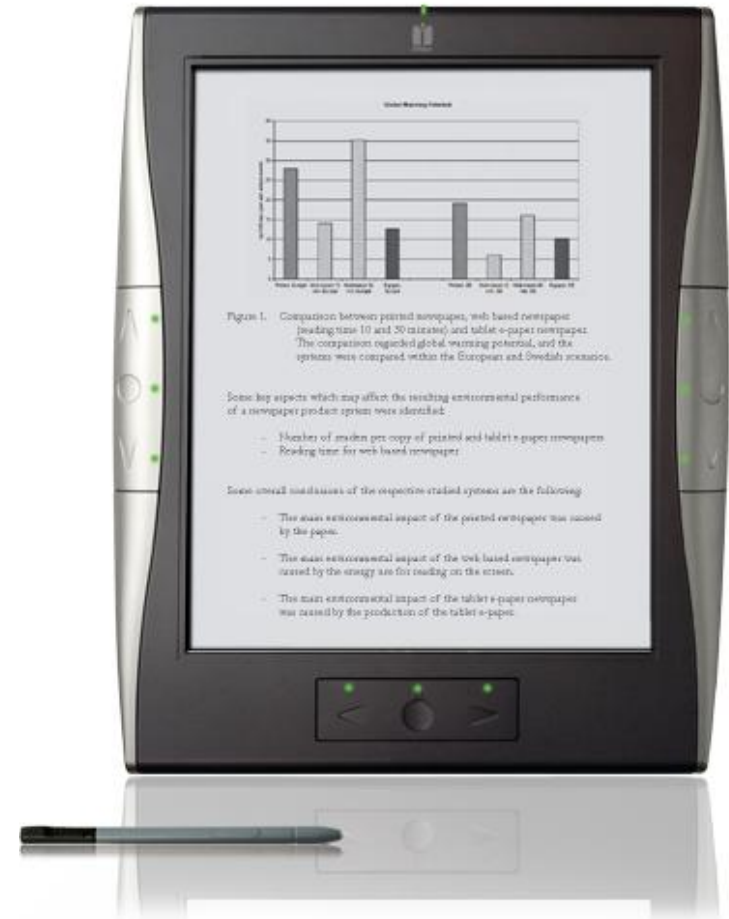


Studeren met e-books

- 1^e praktijkonderzoek binnen de HvA
- 2^e jaars marketingstudenten en e-learning – 10 weken lang (begin 2010)
- Kwalitatieve onderzoeksopzet
- 79 studenten, 1 lesboek
 - 30 studenten met e-book op e-reader
 - 28 studenten met e-book op laptop
 - 23 studenten met papieren boek

Opzet van het onderzoek

- 1 module
- E-reader: Irex
- E-book: verplichte literatuur voor tentamen
- Groepsdiscussies
 - 1e: verwachtingen
 - 2e: ervaringen
 - 3e: conclusies
- Logboekje bijhouden



De verwachtingen vooraf

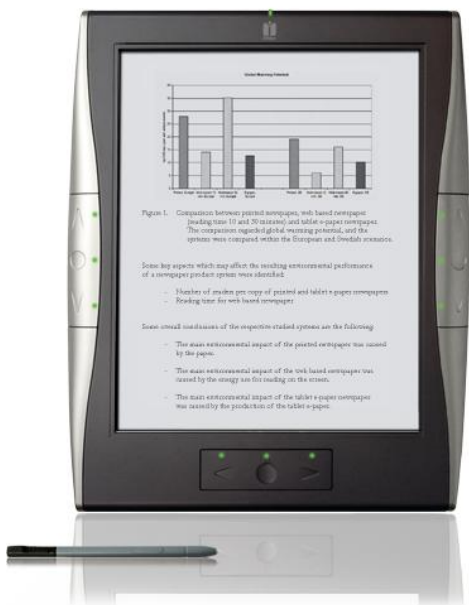
- *Het is een leuke gadget. Anders krijg je dat ding misschien nooit in handen.*
- *Het leek mij wel vet om de e-reader te proberen.*
- *Als je je laptop bij je hebt, kan je nooit je boek vergeten.*
- *Het grootste nadeel is de leesbaarheid. Ik denk niet dat je het lang volhoudt.*
- *Ik denk dat een papieren boek handiger is dan een e-reader. Je kan er makkelijker en sneller doorheen bladeren*

Tijdens de module ...

- ... wordt het papieren boek veel langer gebruikt met leren
- ... is de laptop handig qua zoekfunctie en mobiliteit, maar leidt snel af en leest lastig
- ... wordt de e-reader in de directe omgeving vooral 'geshowd'
- ... en is de eerste kennismaking meestal een teleurstelling.

Onderzoek twee

Hoe gebruiken en waarderen de studenten van **Interactieve Media Studies** de e-reader bij deskresearch?



twitter mobiele muziek
youtube zoekresultaten
iphone google apple
telefonie bluetooth augmented
reality facebook



Werken met de e-reader

- *Eerst leek hij me wel super chill, maar nee*
- Bladeren, aantekeningen maken
- Multifunctionaliteit
- *Dat ding...*



Onderzoek verricht onder twaalf laatstejaars IAM-studenten

- 12 IAM-studenten in afstudeerfase
- Het vak: Het nieuwe uitgeven
- Doel vak:
 - > Onderzoek met betrekking tot de e-reader en het nieuwe uitgeven
 - > Verzorg een masterclass met oplossingen voor uitgevers met betrekking tot de e-reader

Eerste conclusies

- De IAM studenten doen lacherig over print
 - Print is te ouderwets voor IAM-er

“Docent: Jullie krijgen in werk ook te maken met print, bijv bij uitgeverijen. Studenten:”Nog wel..”

- IAM-student leest weinig, maar zoekt en grasduint op internet.
- E-reader daarom voor IAM-student niet geschikt voor onderzoek
 - Is te langzaam
 - Zoekt niet prettig

Google is vaak het startpunt bij doen van onderzoek

1. Google

“Wij kunnen gewoon slim googlen wij weten precies onze weg op het internet. Wij weten altijd waar we moeten beginnen, met welke zoekwoorden”

2. Delicious (eigen verzameling websites)

3. Vakgerichte websites

4. Blogs

5. Met doelgroep praten
of doelgroep observeren

“Wij kunnen goed en specifiek zoeken, je maakt ook gebruik van delicious, zo heb ik binnen 10 seconden wat ik moet hebben”

“Vind je het niet via google, dan zet je wat uit op twitter, dan hoor je wel waar je de informatie kan vinden.”

Boeken

“Heb nooit vrijwillig boek gekocht. Informatie is eerst naar drukker geweest etc. Gaat dan weer een paar maanden overheen. Als de informatie in het boek staat is het al achterhaald. Het is nooit het nieuwste van het nieuwste”

Outdated

“Als je in het eerste jaar een studieboek hebt geleerd, is het het tweede jaar al weer uit. Dus ja, je moet gewoon zelf op de hoogte blijven.”

“Ik ben geïnteresseerd in techniek. Boeken zijn dan van 2004, daar heb je niks meer aan”

In studie
weinig
boeken



“We hebben erg weinig boeken bij onze studie”

“Leraar weet dat er een cultuur is van –ik ga het boek niet kopen- dus je krijgt relevante artikelen via de les.”

Langzaam

Geen zoekfunctie

“Een boek moet je van begin tot einde lezen”

“Je wilt iets kunnen en daar zoek je iets over en op internet kan je dat vinden. En heel gericht.”

E-readers worden nu uitgedeeld tijdens de les:

Even enthousiast, maar al snel sceptisch

- Meteen uitproberen/ testen
- Deel enthousiast -> iets nieuws uitproberen
- Vinden het een ouderwets en groot apparaat
- Deel van de groep wil het apparaat liever niet meenemen
 - Te zwaar
 - Kan stuk gaan
- Het is geen gadget

“Wat een unit”

“Het is niet spannend, je kan een boek lezen.
That’s it.”

“Zelf de Playboy is niet leuk op dat ding”

De appraten worden gebruikt voor testen:

Ergernissen (1): Het apparaat

- Apparaat is traag
 - Opstarten duurt lang
 - Bladzijdes omslaan gaat traag
 - Navigatie door document traag
 - Bij veel plaatjes nog trager
- Vorm apparaat
 - Het apparaat ligt niet lekker in de hand (groot en zwaar)
- Scherm
 - Flikkeren van scherm vervelend bij omslaan pagina
 - Contrast volgens enkele niet groot genoeg

Ergernissen (2):

Gebruiksvriendelijkheid

- Werkt niet intuïtief

- Knoppen

- Vooral zijknop ergert
- Menustructuur

“De eerste ergernis begint al als je hem oppakt. Dan raak je die zijknop aan, en dan bladert hij meteen verder, zit je meteen op verkeerde pagina.”

- Bij veranderen van lettertype veel handelingen nodig

“Wil je letters vergroten, moet je wel tien handelingen doen, wil je het weer terug veranderen, weer tien handelingen”

- Stylus onhandig

“..opstarten duurt lang, en dan moet ik nog dat pennetje pakken..zucht.”

“Dat je met een pennetje (stylus) moet werken in deze tijd..”

Wanneer wel de e-reader?

- Bij langdurig lezen

“Misschien voor gewoon lekker lezen pagina voor pagina”

- Enkele IAM-ers

- Misschien voor privé

“Als een apparaat goed werkt zou ik misschien voor de zomervakantie wel een e-reader van max 100 euro aanschaffen. Kan je mooi zeven boeken meenemen en op het strand lezen”

- Voor doelgroep die boeken van a → z lezen

“Mensen die niet zo vaak met snelle computers werken en die gewoon normaal boeken lezen, daar zou het wel iets voor kunnen zijn.”



Wat leert ons dit

Het web geeft:

Kennis & Informatie in relatief kleine brokjes
(korte teksten, beelden of metadata (links).

“Lezen” is meer!

De e-lezer is een LEZER geen flipperkast.

Het springende punt is de navigatie

Navigatie: in content of in apparaat

Hypertekst

Hoe verbinden we informatieobjecten (tekst, beeld, geluid,....)?

Paginering (folio)?

Regels tellen (Bijbel)?

Woorden tellen (index)?

We hebben nog geen 1 op 1 hyperkoppelingen,
laat staan $1 < - > N$ of $N < - > M$

Wat doen we als we gezocht hebben?

Lezen & Schrijven

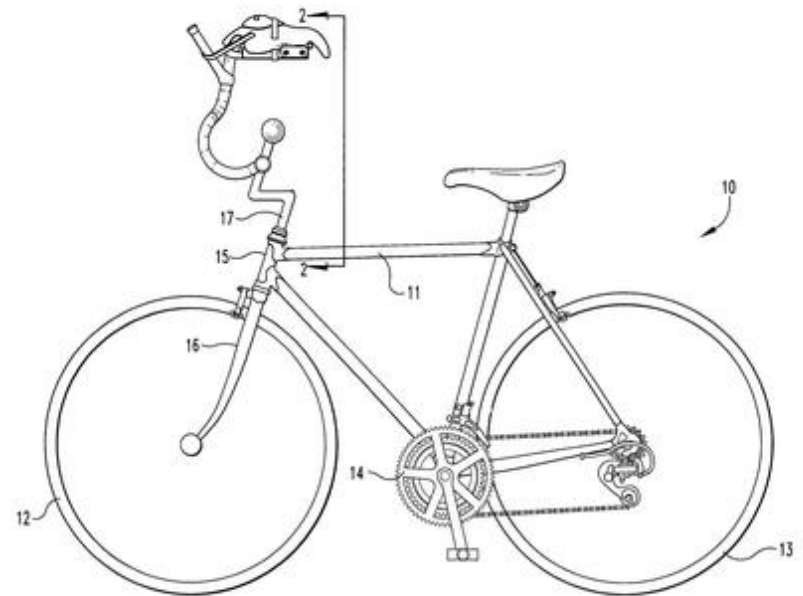
En Luisteren (opkomst luisterboek!)

Fysiologische verschillen

Luisteren is motorisch
passief

@{patent:7191924,

- **title = "Bicycle cell phone holder"**
- number = "7191924",
- author = "Kilmer, George M. (4265 Wilshire Dr., Marion, IN, US)",
- year = "2007",
- month = "March",



Lezen kan alleen achter op de bagagedrager

Muziek en luisterboeken hebben totaal andere ontwerpeisen dan documenten en papier.

E-boeken zijn nu nog vrijwel alleen representaties en moeten zich nog uitdrukken in een medium.

Daarom is het product e-lezer gebonden aan scherp omliggende eisen

Wat is leesbaarheid

Een ergonomisch begrip.

- 400 jaar typografie
- Vormgeving, blad spiegel en verluchting

Leuk is *nog niet leesbaar!*

*Een geinig plaatje is niet
zomaar functioneel*

Informatie analyse

Willen we tekst?

We lezen op de bank een roman

Willen we beeld als illustratie/ uitleg

Vaak in kranten (foto van de minister die de belasting wil verhogen)

Willen we beeld als primaire informatie /met tekst als uitleg.

Foto van een steen: (uitleg: dit is een bijzondere maansteen).

Informatie analyse 2

Willen we kleur?

Niet bij burgerlijk recht, wel bij dermatologie

Willen we animatie of spel

Voorbeeld of zelf doen?

Technische keuzen op basis van
weten wat je wilt, niet op basis van
wat technisch kan alleen.

Reekrevsgnithcir eewt si gnilekkiwtnotcudorp

Productontwikkeling is twee richtingsverkeer

Wat kan een specifieke techniek wel en niet!

Welke standaard hou ik aan?

Welke communicatieve functie spreek je aan?

Welke informatie wil je zenden?

Welke informatie wil de klant consumeren?

Wat is een natuurlijk consumptiepatroon?

Oude wijn in nieuwe zakken (reproductie)?

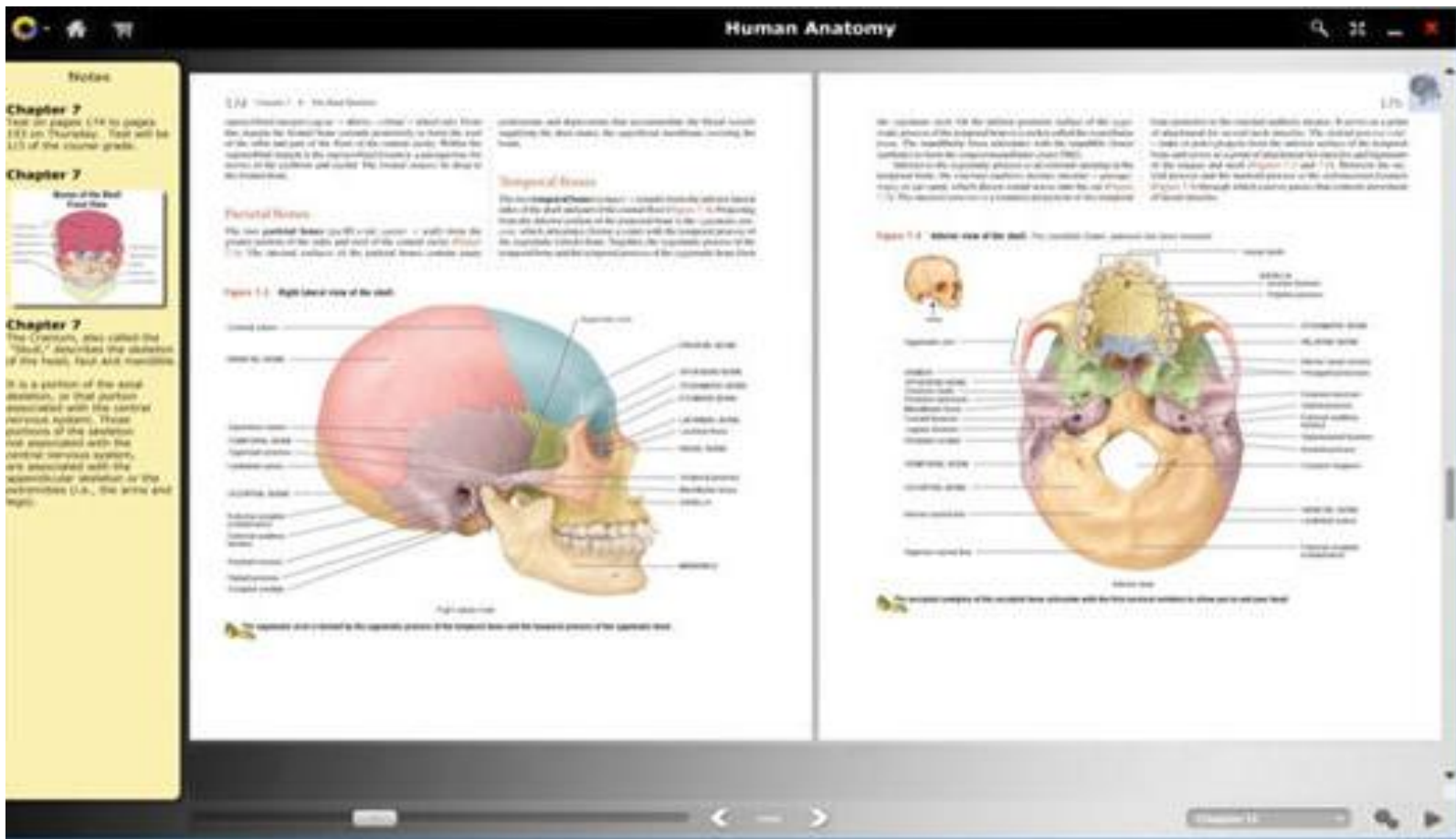
Of

Nieuwe technische mogelijkheden koppelen aan
anders publiceren

E-tekst is GEEN foto van een gedrukte tekst!

Hoe zien we de toekomst nu!

de Blio



Wij zijn er nog lang niet!



Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.

Polish **Lat.** **Lat.**
...
Interp.



Hogeschool van Amsterdam



Graag in samenwerking
met Brussel!

WWW.eboekenstad.nl

j.g.kircz@hva.nl